

Drama Jizerských hor očima fotografa

Měsíční krajina Jizerských hor, jejíž jedinou dominantou jsou ohnuté pahýly uschlých smrků a sem tam lapač popílku. To je atmosféra, kterou na svých fotografiích zachytil Siegfried Weiss, jenž se Jizerským soustavám věnuje už hezkou řádku let. Weiss se však nezaměřil pouze na odvrácenou stranu kdysi nádherného pohorí, svým objektivem je schopen zachytit i zbytky krásných zákoutí a jedinečné přírodní úkazy, které ekologická katastrofa, kterou Jizerské hory prošly v sedmdesátých a osmdesátých letech, ještě nestihla smést z povrchu zemského. Siegfried Weiss zároveň chápe Jizerky jako zázemí pro více než čtvrt miliónu lidí, kteří žijí na Jablonecku a Liberecku. Jizerské hory totiž nejsou jenom lesy, ale také zdroj pitné vody, významná rekreační oblast a prostor pro podnikání. Fotografie tak upozorňují na nutnost obnovy stabilních lesních ekosystémů a harmonické krajiny. "Očima tohoto vynikajícího českého fotografa, rodáka z Jablonce, nahlédne člověk půvab i drama této dynamické krajiny, plné kontrastů, což mu umožní navázat vnitřní, osobní vztah k Jizerským horám," pospala Weissovy snímky jedna z jeho obdivovatelek. Barevné fotografie, o kterých je řeč a jejichž hlavním cílem je upozornit lidi na neutěšený stav hor, nyní visí ve Starém Královském paláci Pražského hradu. Tam se fotografie dostaly poté, co byly v listopadu loňského roku vystaveny na půdě velvyslanectví České republiky v Bonnu a vidět je mohli i lidé žijící v německém pohraničním městě Zittau. Ze Starého Královského paláce se obrázky po třech květnu vydají na dlouhou cestu, aby je zhlédli lidé v německých Drážďanech, Marienthalu a nádherné záběry budou moci obdivovat i obyvatelé Jablonce a Liberce.

Pod ochranou prezidenta

"Putovní výstava nese jméno Jizerské hory - krajina kontrastů v proměně času" a její instalace na Pražském hradě odstartovala českou část prestižního mezinárodního projektu," vysvětluje RNDr. Blažena Hušková, která řídí Nadaci pro záchranu a obnovu Jizerských hor. Ta výstavu pořádá spolu se svými německými kolegy sdruženými v Centru ochrany přírody "Žitavské pohorí". "Projekt je realizovaný za významného finančního příspěvku německé vládní nadace DBU, a nemalou měrou se na ní podílí i Nadace pro rozvoj občanské společnosti programu Phare Evropské unie. Přispělo i velvyslanectví České republiky v Bonnu a Správa Pražského hradu," vypočítává instituce, kterým nejsou Jizerky lhostejné RNDr. Hušková a dodává, že výstava se koná pod ochranným štítem Kanceláře prezidenta republiky. Jak se ukázalo, osud pohorí trápi i firmy, které působí přímo u jeho paty, z jabloneckých firem totiž nikoliv nepodstatné pomohly společnosti Ada Market a Soaré.

Podle Huškové jde o významný projekt, který je konkrétním naplněním politického usilování o plnohodnotnou a rovnoprávnou přeshraniční spolupráci a pozitivní rozvoj místy stále ještě citlivých česko - německých vztahů. Společná akce je jednou z mála, pro kterou se loni podařilo získat podporu německé vládní nadace DBU, což znamená nejen ocenění za dosavadní práci Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor, ale je to současně i projevem obrovské důvěry v její další projekty a plány.

Mezi více než dvěma stovkami hostů vernisáže výstavy byl také generální sekretář DBU Fritz Brickwedde (na snímku uprostřed).

Ministr Bursík byl u toho

Mnoho pozorných a vlnivých návštěvníků popřál výstavě i jejím pořadatelům ve svém úvodním slově ministr životního prostředí Martin Bursík. Ten byl jednou z mnoha celebrit, které se účastnily slavnostní vernisáže. Mezi více než dvěma stovkami hostů byl také generální sekretář DBU Fritz Brickwedde, poslanec Libor Ambrožek či zástupce významné americké nadace John Blythe. "Cílem výstavy je informovat veřejnost o rozsahu ekologické katastrofy, která se v Jizerských odehrála v sedmdesátých a osmdesátých letech," nastiňuje poslání expozice Hušková a pokračuje: "Netajme se ani tím, že se snažíme upoutat pozornost potenciálních sponzorů, ať již drobných dárců z řad občanů nebo významných příspěvatelů - zejména českých a německých firem, ochotných investovat své peníze do záchranu lesů na severní hranici Čech," oblasti Trojmezí. Jedním z přínosů výstavy by tak mělo být i navázání kontaktů a získání nových a nezávislých finančních zdrojů pro následující roky. Je totiž zřejmé, že finanční prostředky, které na obnovu lesů Jizerských hor může poskytnout státní rozpočet České republiky, budou vždy velmi omezené."

Milióny pro Jizerky

Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor, která výstavu pořádá, je nevládní nezisková organizace, kterou před pěti lety založilo osm nadšenců se záměrem uvést do života instituci s jednoznačně vymezeným posláním - všemožně pomáhat obnově lesních ekosystémů a harmonické krajiny Jizerských hor. "Dosud je závislá na pochopení a štedrosti dárců a jiných podporovatelů, avšak z počátečního entuziastického počínání skupiny zakladatelů se již stala stabilní a důvěryhodná organizace, která je nejen schopna realizovat vlastní projekty, ale jako jedna z mála institucí v tomto regionu též poskytovat nezávislou finanční i odbornou pomoc dalším neziskovým organizacím, jejichž činnost je ve shodě s posláním nadace. V posledních dvou letech jsme investovali více než půl miliónu korun. Celková částka, kterou se nám daří získávat pro obnovu krajiny Jizerek, letos přesáhne desetimiliónovou hranici," počítá ředi-

telka nadace. Ta dodala, že dosud nejvýznamnější finanční příspěvky se podařilo získat ze zahraničí, potěšující je ale fakt, že "na podpoře se stále více podílejí i obyvatelé regionu". Podle Huškové to svědčí o tom, že mnoho lidí je znepokojeno stavem přírody v Jizerských horách a nadaci vnímá jako seriózního partnera, jehož prostřednictvím může přispět k nápravě. "Proto, aby veškeré peníze spravované nadací byly využity na nejpotebnějších místech tím nejužitečnějším způsobem, spolupracujeme úzce mimo jiné s Lesy České republiky a Správou chráněné krajinné oblasti Jizerské hory. Letos navíc dojde k významnému rozšíření naší činnosti. Zatímco dosud jsme se soustředili především na podporu konkrétních opatření při obnově lesa, nyní obráceme pozornost také k široké veřejnosti. Cílem je dosáhnout nejen obnovy harmonické krajiny regionu Jizerských hor, jejíž jsou lesy nedílnou součástí, ale též obnovy harmonického vztahu lidí ke krajině, ve které žijí, kterou často využívají k rekreaci a sportu," líčí snahu nadace RNDr. Hušková a doufá, že výstava pomůže tomu, aby lidé vnímali, co se v Jizerských horách děje, aby tomu dobře rozuměli, aby se pevný a silný vztah k místu, kde trvale žijí, odrazil i v žebříčku jejich hodnot. "Cílem výstavy je tak nejen pravdivě informovat veřejnost o rozsahu ekologické katastrofy, kterou Jizerky prošly, ale dát také vědět o činnosti naší nadace a jejích dalších plánech," shrnuje poslání výstavy žena ochránářka.

O co vlastně nadaci jde

Úvodní a menší část výstavy podá návštěvníkovi základní informace o současném stavu lesních ekosystémů a krajiny Jizerek. Hovoří současně o přičinách nepříliš uspokojivého stavu a o aktivitách vedoucích k obnově souvisejících lesních porostů a zejména pak o programu na záchranu původních dřevin a obnovu harmonické a ekologicky stabilní krajiny v postižené oblasti našeho severního pohraničí. Výstava i nadace chtějí věnovat pozornost především tzv. biocentrům, která jsou východisky při obnově lesů. Nadace se významně podílela nejen na vymezení těchto lokalit, ale trvale přispívá i na praktickou péči o ně. "Obnovu si nelze představit bez přeshraniční spolupráce. Část Jizerek leží v Polsku, a tak spolupracujeme s tamní organizací Fundacja Karkonoska, a to především na ochraně ráčelinnosti Jizery, což je mimořádně cenná lokalita u státní hranice. Snažíme se však také zachránit genofond původních dřevin Jizerských hor. Patří sem například Karpatská bříza, Jizerskohorský smrk ztepilý, borovice kosodřevina nebo buk lesní. Ty zde rostou tisíce let a jsou optimálně vybaveny pro život v místních, často velmi drsných podmínkách. Některé z nich byly ohroženy vyhynutím a stále je třeba jim věnovat mimořádnou péči," uzavírá RNDr. Hušková a věří, že Jizerské hory mají před sebou růžovou budoucnost. Vše však záleží na ochotě lidí pomoci a spolupracovat.

Foto: Tomáš DENAR

Foto: Tomáš DENAR